

МБДОУ д/с «Улыбка» с. Сюля Нюрбинский район РС(Я)

«Лимон туьата» - бырайыак

Онордо: Григорьева Юлиана

Салайааччы: Т.И. Софронова

2019 сыл

Проблемата:

Барыыны эрдэттэн сэрэтэн лимону куннээ5и остуолга, абылыкка эбилик кынан сии сылдыллыахтаа5ын бары билэбит. Ол табынан лимон кистэлэнин, арааска туттулларын ситэ билэ иликпит.

То5оостоо5о:

Лимон кистэлэн туьатын арийыы.

Улэм сыала:

Лимон кийи доруобуйатыгар
туьатын туьунан эрэ буолбакка,
оссо атын кистэлэннэрин туьунан
билиини кэнэтии, чинчийии.

Улэм соруга:

Лимон туьатын туьунан уорэтии,
киэн эйгэ5э таьаарыы.

Маннайгы чинчийи:

«Тимирэр - тимирбэт»

1 чинчийи: Кэтээн корбуппут лимон хаба кыракый хайбаастардаах эбит. Ол хайбаастарга салгын олорор, ол иьин салгыммыт лимону уобээ дагдатар эбит. Онтон хаба суох лимон, уутаабар ыйааьына ыарахан буолан тимирэр эбит.

Иккис чинчийи:

«Лимон согун табаарыы»

2 чинчийи: Лимон согун ыларга, хабыттан ыраастаан баран, ыгыахха наада эбэтэр соковыжымалка комотунэн ылыахха соп.

Уьус чинчийи:

«Яблоко уонна лимон»

3 чинчийи: Кэтээн коруум тумугунэн согунан сотуллабатах яблокам 2 чааьа салгынна сытан харааран хаалла, онтон лимонум согунан соппут яблокам чааьа бытааннык хараарар.

Тордус чинчийии:

«Кистэлэн уруьуй»

4 чинчийии: Лимоннай сок сылайдабына кумаабыга арабыстыны он буолан костор.

Бэьис чинчийи:

«Лимон комотунэн шарик уруу»

- ▣ **5 чинчийи:** Сода, лимон сога уонна уксус буккуллан химическай реакция баран, углекислай газ табаарар. Ол газ дабылыанньа уоскэтэр. Ол тумугэр шарикпыт уруллэр.

Тумук:

**Кэтээн коруум, чинчийим тумугэр лимон
киьи доруобуйатыгар туьалаа5ын таьынан,
араас кистэлэнэ элбэх эбит.**